LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE

1976 m. Liepos-rugpiūčio mėn. Nr. 7-8

LIETUVIŲ DIENA LOS ANGELES MIESTE

Šių metų birželio 27 d. Los Angeles lietuviai išgyveno neeilinį muzikinio gyvenimo įvykį, tai lietuvių Sv. Kazimiero parapijos klebono J. Kučingio kasmet rengiamą Lietuvių Dieną.

Šios šventės kulminacinis taškas buvo Marshall gimnazijos auditorijoje surengtas koncertas, kurio programai atlikti buvo pakviesti iš Čikagos mūsų žymieji solistai: Stasys Baras, Dana Stankaitytė, Jonas Vaznelis ir pianistas-koncerto akompaniatorius Alvydas Vasaitis. Iš vietos menininkų—pianistė Raimonda Apeikytė.

Nežiūrint didelio karščio, muzikos ir dainos mėgėjų prisirinko beveik pilna Marshall mokyklos salė, kuri talpina virš tūkstančio klausytojų. Solistų pateikta programa buvo išimtinai operų ištraukos solo, duetai, ir trio, kuriuos solistai atliko aukštam meniniam lygyje. Buvo atlikta arijos iš Traviatos, Fausto, Fidelio, Aidos, Danos, Don Giovani, Mignon ir kitų klaskinių operų.

Pianistė Raymonda Apeikytė puikiai išpildė komp. Giedros Gudauskienės kompoziciją "Los Angeles Vaizdai."

Publika nesigailėjo solistams plojimų ir "bisavimų" ir pabaigoje visi menininkai buvo pagerbti visos salėj esančios publikos atsistojimu, tuo parodydama solistams pagarbą ir susižavėjimą jų [illegible] programa.

Vienintelė tos dienos nesekmė buvo didelis (virš 100 laipsnių) karštis, kuris daug kam, ypač vyresnio amžiaus ir silpnesnės sveikatos žmonėms, sutrukdė dalyvauti koncerte ir pasidžiaugti mūsų mielų solistų meniniais atsiekimais.

Būtų pageidautina, jei tai įmanoma įvykdyti, tai šitokio pobūdžio šventes rengti jau rudeniop, kada oras atvėsta, arba net ir žiemos metu, kuri Kalifornijoje yra labai maloni.

Meninę programą gražiai pravedė mūsų vietinė solistė Birutė Dabšienė.

Be surengto gražaus koncerto, Lietuvių Dienoje buvo ir kitų "linksmybių" iš kurių pažymėtina vietos dailininkų darbų paroda, kurioje savo kūrinius parodė Ilona Pieterienė, Jonas Andrašūnas, Ilona Brazdžionienė, Alfonsa Pažiūrienė, Petronėlė Valiulienė, Sofija Tuskenienė, Stasys Pinkus, Julia Šlapelytė ir Alfonsas Petrauskas.

Lietuvių Dienos tikslas irgi buvo prasmingas. Gautas pelnas pervestas į pradėtos remontuoti parapijos salės sąskaitą. —R.

Menininkai išpildę Lietuvių Dienos koncerto programą Los Angeles mieste. Iš kairės: Sol. J. Vaznelis su žmona; programos pranešėja B. Dabšienė; sol. St. Baras su žmona; jo dešinėj, pianistė R. Apeikytė; sol. D. Stankaitytė, ir solistams akompanavęs A. Vasaitis su žmona.

1

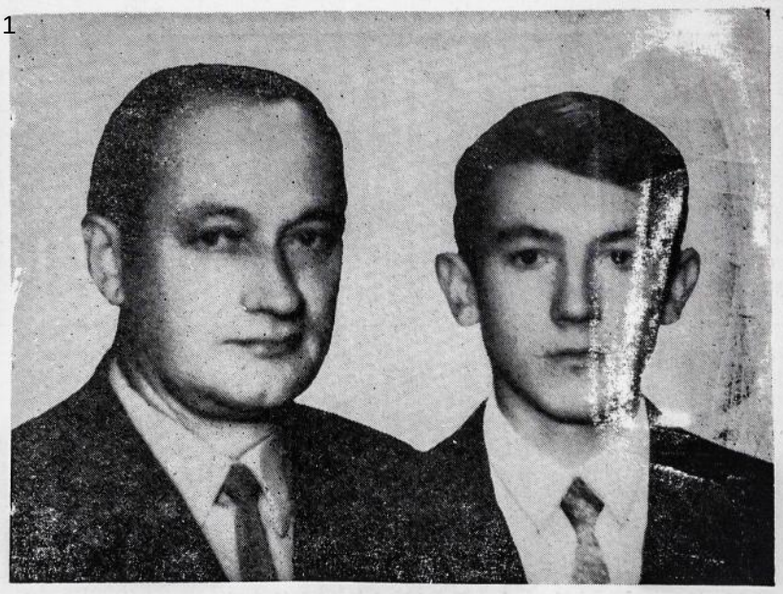

BRAZINSKAI JAU LAISVI

New York Times savo liepos 11-os laidoj pranešė, jog Pranas Brazinskas ir jo sūnus Algirdas paleisti ir gali palikti Turkiją kada nori. O liepos 12 paskelbė, kad tėvas ir sūnus jau išvyko į Romą. Trumpai aprašyta jų pabėgimo istorija, neužmirštant paminėti, kad būtų trijų aukų per lėktuvo nukreipimą (viena mirė, du sužeisti). Per visą jų šešių metų buvimą Turkijoj, Sovietai pakartotinai reikalavę Brazinskų grąžinimo. TASS pareiškė liepos 10, kad Turkijos vyriausybės nutarimas paleisti pabėgėlius: "prieštarauja visuomenės reikalavimam juos grąžinti ir atitinkamai nubausti" Lietuviai buvo paleisti po to, kai jie prieš dvi savaites pasitraukė iš stovyklos dėl tėvo ligos ir abiejų depresiios. Vėliau jie nesėkmingai prašė politinio azylio Amerikos ambasadoj, pasislapstę penkias dienas, pasidavė policijai. (ELTA)

Brazinskai nėra lėktuvo grobikai, bet politiniai laisvės bėgliai

"Naujienų" nr. 157, š. m. liepos 3 d. numeryje, pirmame puslapyje, atspausdinta pagrindinė antraštė:

AMERIKA NEDAVĖ VIZOS BRAZINSKAMS.

Ir paantraštė:

"Pranas Brazinskas, reikšdamas protestą, persipiovė gyslas".

Atpasakoję Brazinskų laisvės siekimą, "Naujienos" rašo:

"Praeitą ketvirtadienį, birželio 24 dieną, Brazinskai atvyko į Ankarą, užėjo į Amerikos Ambasadą ir pareikalavo duoti jiems vizą įvažiuoti į Ameriką. Jiedu atsisakė išeiti iš Ambasados rūmų, kol jiems nebus duota viza. Brazinskai kalbėjosi su JAV ambasadorium William J. Macomber Jr. ir jo patarėjais šiuo reikalu. Ambasadorius pažadėjo atsiklausti Valstybės Departamento. Kai atėjo neigiamas atsakymas, tai Pranas Brazinskas, protestuodamas prieš tokį nutarimą, išsiėmė kišeninį peiliuką ir persipiovė gyslas. Jam buvo suteikta pagalba, bet vizos Brazinskai negavo. Ambasadoje prie Brazinskų atsirado jų advokatas, anksčiau juos gynęs teismuose.

Valstybės Departamentas nedavė vizos, bet įsakė ambasadoriui gauti turkų vyriausybės užtikrinimą, kad ji Brazinskų neatiduos į sovietų rankas. Atrodo, turkai tokį pažadą amerikiečiams davė, bet leidimo įvažiuoti į Ameriką Valstybės Departamentas atsisakė duoti.

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Dr. Kazys Bobelis nuo praeitos savaitės ivdurio kontaktuoja kongreso atstovus ir prašo pagalbos Brazinskams. Kongreso atstovas kreipėsi į Valstybės Departamentą atidžiai sekti visą šią bylą."

Pranešimas nepasirašytas.

Geros valios lietuviams reikia visomis pastangomis stengtis išlaisvinti Brazinskus. Nėra abejonės, raudonieji pučia visokias klaidingas ir melagingas išmones Brazinskų vardui bei laisvei pakenkti. Lietuviai turėtų atminti, kad Brazinskai yra lietuviai laisvės kovotojai ir divyriai, pirmieji įstengę iš Sovietų Rusijos išskristi ir nusileisti neutralioje valstybėje — Turkijoje. Tokiems puikiems vyrams sunaikinti, be abejo, sovietai-rusai-komunistai pylė ir pilas nesuskaičiuojamus pinigus, ir melo burbulus skleidžia visur, kur tik gali, įvairiosiomis priemonėmis. Stengiasi sukvailinti jaunimą. O vyresniuosius stengiasi atbaidyti nuo ryžtingų pastangų Brazinskus išgelbėti. Te nė vienas lietuvis nepasiduoda sovietų suklaidinamas. Mes žinome, kad Brazinskai nėra jokie "haidžiakeriai", kaip sovietai tvirtina ir ko amerikiečiai bijo. Jie yra politiniai pabėgėliai, ir kaipo tokiems, jiems priklauso exilio teisė.

Algirdas Gustaitis

LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE

LITHUANIANS IN WESTERN AMERICA

4364 Sunset Boulevard — Los Angeles, California 90029 — Tel. 664-2910

Redaguoja: Redakcinė kolegija. Leidžia: Antanas Skirius

Spausdinami straipsniai taisomi redakcijos nuožiūra, jei su autoriais kitaip nesusitarta. ☐ Pilnu vardu ar inicialais pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. ☐ Anoniminiai raštai nepriimami.

Prenumerata metams $5.00; atskiras nr. 50 centų.

☐ Eina nuo 1963 metų kas mėnuo, išskyrus du vasaros mėnesius. ☐

ILGAI GYVUOK, AMERIKA!

Tur būt, beveik visi šiandien esame Amerikos piliečiai, tokiais tapę laisvu savo apsisprendimu, ar užgimtąja teise. Tad nenuostabu, kad ir mes, Amerikos lietuviai, įsigyvenę į šio kraštą, mūsų antrosios tėvynės, nuotaikas, ypatingai šiais Bicentennial, t. y. Amerikos Nepriklausomybės 200 metų sukaktuvinio jubiliejaus metais. Šiandien visas kraštas, šventiškos nuotaikos apimtas, laukia to momento, kada suskambės varpai, skelbdami pasauliui, jog Amerika, tartum naujai gimęs kūdikis, yra pasiruošusi žengti į trečiąjį nepriklausomo gyvenimo šimtmetį su dar didesniu ryžtu gyventi ir būti tuo žiburiu, ta laisvės tvirtove, kuri per 200 metų priglaudė milijonus jos prieglobsčio ir užtarimo ieškojusių žmonių.

Didžioji Amerikos Revoliucija, prasidėjusi daugiau kaip prieš 200 metų, dar nėra pasibaigusi. Ji vyksta šiandien, ji vyks ir rytoj. Deja, ji ne visų yra vienodai suprantama, ir jos priešai, kaip iš lauko, taip ir viduje, bando tos Revoliucijos eigą pakeisti jiems norima linkme. Amerika yra pavojuje, nors ir pirminė jos idėja — žmogaus laisvė, kuri ir davė pradžią nepriklausomos valstybės įkūrimui, yra vis dar tokia pat stipri ir gyva, kaip ji buvo prieš du šimtmečius.

Amerika yra pergyvenusi daug ir sunkių valandų savo istorijoje, ir viename iš tokių momentų Daniel Webster yra štai ką pasakęs: "Kas gi atstatys sugriautą valstybinį pagrindą? Jeigu jis grius, jis niekuomet nebus atstatytas. Kaip Kolizeumas ir Partenonas, taip ir šis valstybinis pagrindas bus pasmerktas trūnyti melancholiškoje ir tik skausmą sukeliančioje amžinoje praeityje. Ir dar kartesnės ašaros tekės, kaip kad tekėjo dėl Romos ar Graikijos imperijų meno turtų, kadangi šis turtas bus daug didesnės vertės, kaip bet kada yra Graikija ar Roma mačiusios, nes tai būtų Amerikos konstitucinės laisvės pagrindas." Tad štai kas yra didžiausias Amerikos turtas, įgalinęs ją gyventi ir džiaugtis laisve per 200 metų.

Tačiau laisvė turi irgi savo kainą, ir Amerikos laisvė buvo išgauta kraujo, ašarų, prakaito ir daugybės žmonių tikėjimu į visišką užsimotų idealų neklystamumą. Tos laisvės kaina šiandien yra nenuilstamas budėjimas jos tarnyboje ir, reikalui esant, visiškas savęs pasiaukojimas jos apgynimui.

Romėnų skaičius, reiškiantis 200, yra dvi raidės: CC. Amerikiečiai joms davė naują prasmę: CELEBRATION ir CHALLENGE, apie ką ketvirtosios diena *) bus išpildyta pirmoji šių dviejų raidžių prasmė — CELEBRATION — šventė. Ši šventė neturės sau lygios Amerikos istorijoje, nes ja bus stengiamasi atžymėti ne koks eilinis įvykis, bet JAV 200 metų gimtadienis Tą dieną Amerika, užmiršus visus kasdieninius rūpesčius, užtarnautai galės džiaugtis ir didžiuotis savo įnašu kovoje dėl žmogaus laisvės ir visos žmonijos gerbūvio. Bet po šios šventės nepamirškime ir antrosios C raidės reikšmės — CHALLENGE, apie ką Stephen Vincent Bente yra taip rašęs: "Mes, kurie šiandien esame gyvi, nesukūrėme visų šitų institucijų. Mes jas perėmėme iš gyvenusiųjų prieš mus, ir tik laikome jas, kaip patikėtiniai, ateičiai. Ir jeigu mes bent truputį savimi suabejosime, prarasime viską: ne kokią mažą dalelę tos laisvės, bet visą ir viską, kas buvo mums patikėta... Taigi, mes turime pasirinkimą... Mes galime turėti laisvę. Mes galime turėti laisvę be baimės." Tai yra mūsų challenge, mūsų uždavinys ateičiai. LAISVĖ BE BAIMĖS!

Amerikos Laisvės Varpas turi jame iškaldintą tokį įrašą: SKELBK LAISVĘ PER VISĄ KRAŠTĄ IR VISIEMS JO GYVENTOJAMS! Ši citata dalinai buvo paimta iš Senojo Testamento, Lev. XXV, X. Tai mūsų Visatos Kūrėjo pamokymas Mozei Sinajaus kalne. Ir prie šių dieviškųjų žodžių mes tegalime jungti tik savo viltis, kad tas Laisvės Varpo atgarsis šią liepos 4-tąją nuskambėtų ne tik per visą Ameriką, bet ir per platųjį pasaulį; kad jis pasiektų ir mūsų laisvės trokštančią pavergtą tėvynę Lietuvą.

Amerika, tu esi mums vienintelė viltis į laisvą rytojų!

Amerika, tave mes sveikiname šio iškilmingo 200 metų gimtadienio proga!

"America, America, God shed his Grace on Thee,
And crown Thy good with Brotherhood
From sea to shining sea!"

V. Čekanauskas

*) Ši autoriaus kalba sakyta prieš liepos 4-tąją.

PO DEMOKRATŲ KONVENCIJOS

Kas stebėjot televizijoje Amerikos demokratų partijos suvažiavimą liepos 12 - 15 dienomis New Yorke, galėjote pamatyti, kad viską tvarkė juodžiai, moterys ir žydai. Žydų rabinas pradėjo suvažiavimą, o Luther King (tėvas nužudyto L. King) savo propagandine malda uždarė.

Buvo išrinkti kandidatais į prezidentus buv. Georgia valst gubernatorius Jimmie Carter, į viceprezidentus — Minnesotos senatorius Walter Mondale, didesnis liberalas už sen. Humphrey. Abu prezidentiniai kandidatai yra liberalai ir promilitantai. Kas Carterio kompaniją finansavo, lieka paslaptimi; gal paaiškės, jei bus išrinktas, kam jis pradės tarnauti.

Per 1968 ir 1972 m. demokratų suvažiavimus vyko demonstracijos, net riaušės. Dabar — nieko. TV reporteriai tą pastebėjo, tik nepaaiškino, kodėl. Man buvo aišku. Juk tie, kurie demonstracijas organizuodavo, šįmet buvo parinkti suvažiavimo delegatais. Teko pastebėti, kai Chicagos merui kalbant, iš salės demonstratyviai išėjo Tom Hayden su žmona Jane Fonda. Suvažiavime sėdėjo juodžių "Black Panters" organizatorius Rev. Jackson, Kalifornijos vaisių ūkių darbininkų streikuotojų vadas Cesar Chavez. Jis net pristatė gub. J. Browną kandidatu į prezidentus, o jį paantrino juodukė kongresmanė Y. Burke. Suvažiavime pasireiškė pataikavimas juodžiams, militantams, meksikiečiams, žydams ir moterims. Juodė siūlyta net į viceprezidentus.

Kas labiausiai nustebino, tai kad suvažiavimas buvo uždarytas ne Amerikos himnu, o Luther King juodžių sąjūdžio pavergti baltuosius himnu "We shall overcome". Tai reiškia: mes jus nugalėsime!

RŪTA, INC. Investavimo Bendrovė

3002 Santa Monica Blvd., Santa Monica, Calif. 90404

Telefonas: (213)828-7525

Valdyba: E. Jarašūnas, A. Markevičius, R. Nelsas, J. Karvelis, A. Šekat

PACKAGE EXPORT & TRAVEL AGENCY

Onik Abrahamian

Siunčia siuntinius į Lietuvą. Didelis pasirinkimas prekių įstaigoje.

Labiausiai patyrę siuntimo srityje.

Paruošiame įvažiavimo į JAV vizas ir pakvietimus.

159 S. Vermont Ave., Los Angeles, Calif. 90004. Phone (213) 385-6550

Lietuviškos duonos galite gauti

LITAS HOUSE OF PASTRIES

4348 Fountain Ave., Los Angeles, Calif. Telef. 660-5974

Nauja savininkė — filipinietė *Carmelita Icamen.*

Patarnauja *Anelė Mironienė*

Duoną pristato *A. Kazilionis.* — Taip pat parduoda įvairius sumuštinius (sandwiches), kavą, arbatą, įvairiausius pyragus.

Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro

Pirmadieniais uždaryta.

ROQUE and MARK CO., INC.

REALTORS ● INSURANCE ● INCOME TAX ● NOTARY PUBLIC

3002 Santa Monica Blvd., SANTA MONICA, CA 90404

Phone: 828-7525 ——— Res.: 395-0410

ALBINAS MARKEVIČIUS

ir bendradarbiai

Polemika

(Poleminių raštų kalba netaisoma)

"Lietuviai Amerikos Vakaruose"
Leidėjui-Redaktoriui p. A. Skiriui

Ryšium su "Lietuviai Amerikos Vakaruose" š. m. birželio mėn. Nr. 6 tilpusiu M-los direktoriaus p. Vlado Pažiūros straipsniu "Pastaboms iš tolo — atsakymas iš arti", prašau neatsisakyti artimiausioje "Lietuviai Amerikos Vakaruose" laikraščio laidoje įdėti sekantį mano patikslinimą, labai nevykusių p. Vl. Pažiūros teiginių, kiek tai liečia jo straipsnyje minimas mano pastabas.

Mano padėka.

Vl. Bakūnas

Vl. Bakūnas: ką aš parašiau ir ko Vl. Pažiūra nedrįso pacituoti savo "atsakyme", tuo sąmoningai vengdamas skaitytojui parodyti mano straipsnio teigiamą pusę.

Nemanau leistis į jokią polemiką su p. Vl. Pažiūra, pedagogu, net mokyklos direktorium, dabar mokinančiu netik vaikus bet ir "senius" — gero elgesio, kad reikia salėje sėdėti ir žiūrėti programos, net jeigu ir nepatinka... Nenoriu dilginti p. Vl. Pažiūros , bet vistiek reikia lietuviškąją Los Angeles visuomenę, kiek ji skaito laikraštį "Lietuviai Amerikos Vakaruose" supažindinti su mano pastabomis "Naujienų" Nr. 56 š. m. (kovo mėn. 6 d. laida), apie tuos lietuviukus ir patį p. Vl. Pažiūrą, besistengiantį mane (ir panašius į mane) suniekinti iki "velniško darbo" — pagal jo paties leksikoną. Bet žiūrėkite, p. Vl. Pažiūra neturėjo drąsos — liedamas savo tulžį, skaitytojui žodis žodin, bent dalinai, pasakyti ką aš parašiau.

Dėlto, kiek tai liečia tuos vaikus ir jį patį, p. Vl. Pažiūrą — savo pastabas cituoju ištisai:

"... tai ką čia sakau — yra ne pikta kritika, bet vieno iš minios nuomonės viešas pareiškimas. Nieko daugiau."

"Jau buvo sakyta ir rašyta, kad nevietoje buvo lituanistinės mokyklos direktoriaus Vl. Pažiūros įvedimas (programon) — pristatant mokinius laimėjusius konkursą už rašinius."

"Nežinau kieno sumanymas, bet vistiek buvo labai geras įvesti jaunimą į tikrai "lietuvišką pasaulį", nes juk lietuviškesnio momento, kaip vasario 16-tosios minėjimas, išeivijoje nėra. Bet — čia buvo padaryta klaida: nepriklausomybės akto (nutarimo) ir jo signanatrų p - vardžių skaitymą pavedant vaikams. Nežiūrint kaip jie, vaikai, gerai skaitė (lygiai kaip ir Los Angeles miesto mėro bei miesto tarybos proklamaciją vasario 16-tą skelbiant Lietuvių Diena šiame milijoniniame mieste) — tų aktų vertė buvo lyg ir sumenkinta. Juos skaityti galėjo pats pirmininkas ar kas nors iš vyresniųjų, kaip pavz. kažkur Amerikos Rytuose lygiai tokius pat skaitymus buvo pavesta atlikti seniausiam savanoriui-kūrėjui. **Tiems puikiems lietuviukams reikia surasti kitų progų pasireikšti lietuviškoje scenoje** (mano pabraukta. V. B.)".

Ir paskutinė citata, kiek tai liečia p. Vl. Pažiūrą ir vaikus dalyvavusius toje programoje: "Po dr. K. Bobelio ilgokos kalbos scenon išeina Vladas Pažiūra: lituanistinės mokyklos direktorius, amžinas balfininkas (ilgametis Balfo skyriaus labai darbštus pirmininkas), lietuvis — kaip gintaras. Bet... su labai smulkmenišku ne tik sąrašu bet ir pristatymu vaikų, laimėjusių konkursą vasario 16 proga. Nežiūrint labai gerų intensijų — ir šitiems vaikams reikėjo rasti kitą progą ir kitą publiką, **kur jie būtų geriau įvertinti negu dabar**, čia jau prailgusios programos išvarginta publika tai padarė. Ir čia užmojis puikus, bet netinkamu laiku ir ne toje vietoje."

Ir tai yra tai — ką aš parašiau apie vaikus ir p. Vl. Pažiūrą ir tai yra tai — iš ko p. V. Pažiūra nedrįso (sąmoningai vengė) pacituoti nors vieną mano sakinį. Netik tai — jis net neturi gėdos jausmo išilaužti iš piršto tų jaunuolių entuziazmo pasmerkimą ir čia pat mokyti Vl. Bakūną ir kelis kitus pedagogiškumo, moralumo ir sąžiningumo. Niekada nekėliau jokio klausimo dėl tų dorybių — kiek tai liečia p. Vl. Pažiūrą, bet dabar, po jo "atsakymo" turinio ir tono — siūlyčiau jam pirmiausia dėlto apsidairyti apie save. Jis toks pedagogiškas, moralus ir sąžiningas, kad drįsta drėbti "senio" vardą visiems, kurie apleido salę p. Vl. Pažiūrai ir vaikams tebetęsiant jau ir taip prailgusią minėjimo programą. Net juokas: tų "senių" tarpe kai kurie buvo gerokai jaunesni negu p. Vl. Pažiūra... Gerai, kad jis pats matė kai "gal keliasdešimt "senių" — pasikėlė ir išėjo." Pono Vl. Pažiūros informacijai galiu priminti, kad kai aš, irgi senis, pasikėliau ir išėjau — tų išėjusių jau buvo ne keliasdešimt, bet apie pora šimtų. Tenemano p. Vl. Pažiūra, kad ir visi likusieji salėje gėrėjosi ta programos dalimi.

Bet turbūt užteks, nes leidimasis į tolimesnes diskusijas — būtų polemizavimas su p. Vl. Pažiūra. Tai darydamas apsidrabstyčiau pats save p. Vl. Pažiūros išrastais purvais ir įsivelčiau į jo atrastą "velniška darbą". Never — niekada. Juo labiau su žmogum, kuris iš piršto laužia velnio darbą ir šaukiasi Kristaus pagalbos. Amen.

Pono Vl. Pažiūros "atsakymas", nežiūrint jo tragiškai-komiško pabūdžio — turi ir gerą "medalio" pusę: jis, kaip vienas stovinčių mūsų visuomenės priekyje (nebūtinai kad kiti yra tokie) atidengė avo ideologijos [illegible] kas man, kaip laikraštininkui (ir anot jo "... kam nors kitam panašiam į jį — atsieit Vl. Bakūną") parodė, koks likimas ištiktų išeivijos, ypačiai čia Amerikoje, lietuvišką spaudą, jei toks p Vl. Pažiūra, ar panašūs į jį, turėtų lemiamą žodį. Gerai, kad nuo to labai toli arba net ir "never", nes gyvename krašte, kur spaudos laisvė — yra spaudos laisvė, nežiūrint kad kaikam ji ir labai nepatinka.

RAŠO KITI

"Dirvos" nr. 25 skirpstas kritikuoja B. Railą už raginimą bendradarbiauti Vilniuje leidžiamame bolševikų propagandos laikrašty "G. Kraštas":

Ir ko taip niršti?

Bronys Raila Akiračių 4 nr. išeina ginti principą, jog mums verta bendradarbiauti 'Raudonajai Maskvai' (tai jo žodžiai) tarnaujančiame Gimtajame Krašte, ten įsiterpiant su okupantui naudingais pareiškimais.

O jeigu, anot B. Railos, G. Kraštas 'sutvirtina simpatijas tarybinei Lietuvai ir karštą meilę raudonajai Maskvai', tai ar įstojimas į jo puslapius nėra stojimas priešo pusėje', kaip Dirvoje rašyta? Ar raudonoji Maskva mums priešas ar draugas? Taip B. R. verčiasi vien dvipuse retorika, o nuomonei paremti reikia tiesos ir logikos, ne tik lankstaus iškalbingumo.

Visai klaidingai B. R. taria, jog tik senąją išeiviją G. Kraštas paveikia. Jis pats tuoj pamini trejetą tryškesnių pokarinių išeivių, grįžusių ten, ir sprendžia, jog jie grįžo į tarybinį rojų ne dėl G. Krašto vilionių. Be abejo, savo giminaičio Alseikos grįžimo motyvus jis gerai žino, tik kažkodėl nuslepia. Tačiau be Alseikos, Mikuckio ir Morkaus juk iš tiesų buvo ir daugiau naujųjų emigrantų iš įvairių užsienio raštų, kurie sugrįžę G. Kraštui dėkojo, apie Tarybų Lietuvą ir jos klestėjimą' komunizmo globoje. Vadinasi, jog tik jį skaitydami sužinojo tiesą to laikraščio ulbesys veikia ir naujuosius ateivius. Nors nedaug pavilioja, bet vis tiek jo įtaka žalinga, o ne naudinga.

"Draugo" 1976 m. birželio 19 d. numeryje rašoma:

Du klebonai lietuvių parapijoje

Pernai rudenį, prel. L. Mendeliui dėl pašlijusios sveikatos išėjus į pensiją, susikomplikavo lietuvių Šv. Alfonso parapijos reikalai (Baltimorėje — LAV). Daug kas norėjo, kad šioje parapijoje dirbtų abu lietuviai kunigai — kun. A. Dranginis ir kun. K. Pugevičius. Kunigas A. Dranginis buvo paskirtas laikinu administratorium.

Š. m. gegužės 21 d. "The Catholic Review" paskelbė, kad ir Alfonso parapijai skiriami du klebonai — kun. A. Dranginis ir amerikietis kun. William A. McEvoy. Šį faktą paskelbė ir pats kun. A. Dranginis bažnyčioje, sakydamas, kad jis būsiąs klebonas lietuviams, o kun. McEvoy — klebonams amerikiečiams.

Reiškia, oficialiai patvirtintas faktas, kuris kai kuriems jau seniai buvo aiškus, kad parapija nėra grynai lietuviška, kad ji skilusi, dvilypė. Didžiąją jos dalį sudaro amerikiečiai ir jau nutautėję lietuviai, kurie su lietuvišku judėjimu nieko bendro neturi. Mažąją dalį sudaro tie, kurie dar nori lietuviškai melstis ir trokšta, kad parapijos vadovybė ne slopintų, o skatintų lietuviškumą.

Klebonui kun. A. Dranginiui ir lietuviškajai tikinčiųjų daliai tenka sunkus uždavinys — išlaikyti tautinį parapijos charakterį, kad bent vienintelės likusios lietuviškos Mišios neišnyktų. **A. Radžius**

PRAŠO AUKŲ

"Zaparackas for Congress mums atsiuntė raštą, kuriame tarp kito ko sakoma: "Kreipiuosi į Jus, brangus tautieti, žinodamas, kad negalite už mane balsuoti, bet savo balsą galite išreikšti pinigine auka. Rinkimus laimėti ir sėkmingą rinkiminę kompaniją išvystyti reikalinga $70,000 sąmata, todėl kreipiuos į lietuvių visuomenę prašydamas finansinės paramos. Kiekvienas doleris padės įsigyti profesionališkų patarnavimų, kurie yra labai svarbūs sėkmingai pravesti rinkiminę kompaniją. Jūsų aukos, iki 100 dol. nevedusiam ir iki 200 dol. vedusiam, atskaitomos nuo federalinių pajamų mokesčių.

Pirminiai rinkimai įvyks rugp. 3 d.

Amerikai švenčiant 200 metų Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, pasiųskim lietuvį atstovą į JAV Kongresą.

Aukas siųsti: Zaparackas for Congress, 4120 Yorba Linda Dr., Royal Oak, MI 48072.

Algis Zaparackas yra veiklus lietuvių organizacijose Detroite, Mich. Jis kandidatuoja respubikonų sąrašu.

IŠ ORGANIZACIJŲ VEIKLOS

LB JAUNIMO ANSAMBLIO 20-ji JAUNIMO ŠVENTĖ

Šiais metais mūsų šventė iškilo iki "Pabaltiečių Dainų ir Tautinių šokių" šventės vardo. Ir, atrodo, buvo verta, nes apie ją gražiai atsiliepė visi žymieji Los Angeles žurnalistai ir plačioji visuomenė. Labai gerai ją įvertino ir mūsų likimo broliai latviai ir estai, kurie pirma netikėjo, kad galėtų viskas taip gerai susiklostyti.. Todėl po programos jie man gražiai padėkojo už pakvietimą dalyvauti šventėje ir įteikė labai vertingą dovaną — latvių karūnos žiedą, lyg simbolį, kuris visus pabaltiečius apjungtų. Nustebau! Man įprasta visada kitiems dėkoti: už dalyvavimą, už talką, už atsilankymą... O čia, staiga, dėkoja už jų pakvietimą, didelį įnašą į šventę, patys įnešdami, nieko už tai nereikalaudami.

Ne tik latviai ir estai, bet ir kai kurie lietuviai netikėjo, kad jaunimo tradicinė šventė šiais metais išvirstų neeiline-reprezentacine. Bet netikėti galėjo tik tie, kurie iki šiol nematė mūsų švenčių, kuriose žygiuoja, dainuoja, šoka ir t. t. nebe dešimtimis, o šimtais jaunimo. Juk Jaunimo Ansamblis tik į savo 25 metų jubiliejinę šventę pirmą kartą tepasikvietė iš kitur grupes. Šie metai, visi žinome, yra nepaprasti — Amerikos jubiliejiniai! Todėl ir mums reikėjo pajudėti ta linkme. Sumanyta-įvykdyta, su pabaltiečiais surengta kartu didinga šventė. Jau repeticijų metu buvo malonu stebėti, kaip visų trijų tautų jaunimas bandrauja, kaip domisi vieni kitų šokiais, dainomis. Bendrą šventę rengdami, jie susidraugavo, o gal ir pajuto besą vieno likimo draugai; gal įsižiebė nors kibirkštėlė ugnies bendrai kovai dėl tėvynės? Juk dėl to visi aukojamės ir dirbame!

Šventė praėjo, pareikalavusi daug daug darbo ir jėgų įtempimo. Ypatingai daug rūpesčių buvo rengėjams, norint surinkti kuo daugiau lėšų, nes išlaidos šį kartą buvo žymiai didesnės. Gaila, kad ne visi suprato, kodėl "brangūs" bilietai... Tie, kurie suprato, greitai įsijungė į rėmėjų eiles. Tai ir išsklaidė visus rūpesčius. Dabar yra aišku, kad ne tik išlaidos padengtos, bet ir pelno šiek tiek gauta. Rėmėjų gretose turime ne tik geros širdies asmenų, bet ir daug organizacijų, kaip visa Lietuvių Bendruomenė (Los Angeles ir Santa Monikos apylinkės, Vakarų apygarda), Radijos valandėlės (Baltic Heritage ir Lietuvių val.); net ir amerikiečių kai kurios stotys skelbė mūsų šventę nemokamai. Be to, visi, visi, kurie atsilankė į šią šventę, yra rėmėjai. Ačiū visiems!

"Daug rankų didžią naštą pakelia", — sako liaudies išmintis. Tikrai, šį kartą turėjome daug talkininkų, todėl ir "našta" nebuvo tokia sunki.

Programon buvo susibūrę visos mūsų dainos ir šokio meninės jėgos: Šv. Kazimiero parapijos choras, jaunimo chorai, Latvių choras, — tai jau graži vietos Dainų šventė! Visos lietuvių, latvių ir estų (ir net San Francisco taut. šokių grupė!) — tai jau visa Tautinių šokių šventė.

Nuaidėjus dainoms, norėtųsi sušukti su Maironiu: "Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias!"

Skambės. Tikiu, kad jų aidai užgavo ne tik ausis, bet ir širdis. Gal daina uždegs tėvynės meilės ugnį jaunose širdyse? Dėl to dainuojame su jaunimo poetu Vyte Nemunėliu "Šokam ir dainuojam garbei Lietuvos, Augam jai parnešti laisės vėliavos!" Taip dainuoja komp. B. Budriūno diriguojamas mūsų mielas jaunimėlis — mūsų ateitis.

Šventėje buvo daug jaunų, senų ir vidutinių. Na, ir ko gi buvo per daug? Kalbų? Ne, jos visos trumpos, taiklios, reikalingos. Nebent išpuolis apie "doodles" - būgnus, programoj neįrašytas, nusinešęs programoj įrašytą Amerikai pasveikinti dainą "O Beautiful..."

Sakysite, dainų, šokių perdaug? Dainos trumpos, gražios. Tik bėda su akustika, bet čia ne chorų kaltė. Šokiai įvairūs, daugumas nauji, įdomūs, šokėjų veideliai švyti... "Žavinga!" parašė J. Kuprionis; "Nuostabiai puiku" — rašo K. Gardinas; "Verta dėmesio" — rašė Klauseikis; o ir Pr. Visvydas šį kartą neberašė "norom - nenorom", bet "Hollywoodo sietynų šviesoje" ir pripažino, kad progresuojame.

Nors blankios buvo tos "sietynų šviesos", o didžiojo prožektoriaus net Algis Žemaitaitis negalėjo uždegti... Palladium žmonėms lengva pasiteisinti: "Sugedo", bet mums sunku įrodyti publikai, jog tai ne mūsų "skūpumas".

Viskas praėjo, tik darbai pasiliko. Mūsų jaunimas, prakaitavęs visus metus, pasirodęs dvylika kartų saviems ir svetimtaučiams, vėl repetuoja. Ir nedejuodaimi, kad šilta ir toli važinėti, o su šypsenom veiduose. Juk dar ne kartą šoks, gi chorai jiems dainuos.

Rugsėjo 5 d. — Penktoji Šokių šventė Chicagoj — sulinguos seni Amphiteatro rūmai nuo 2000 šokėjų trenksmo! Ir Los Angeles jaunimo daugiau kaip 100 ten šoks, ir San Francisco... Iš visų kraštų lietuvių jaunimas suplauks pademonstruoti savo tautinių šokių meno, atiduoti pagarbos savo antrajai tėvynei jos 200 metų jubiliejaus proga, o ir pagarsinti savo tėvų žemę Lietuvą...

O kiek ten bus jaunų veidų, kiek linksmų šypsnių! Anot Danutės Mitkienės: "Malūnėlių ratuos amūrėliai aukas radę, širdin smeigia taiklią strėlę..." Tegu būna ir taip.

Dabar žodis Los Angeles ir apylinkių lietuviams: Brangieji! Jūsų parama įgalina jaunimą "pakelti sparnus" ir skristi į didžiąją laisvojo pasaulio lietuvių šventę Chicagoje. Jaunimas jūsų neapvils, reprezentuos tinkamai. Ačiū visiems, kurie paremėte, kurie dar norėtų paremti — ne vėlu.

Rėmėjai yra gerbiami ir branginami. Esame laimingi, kad galėjome visus įtraukti į P. Jasiukonio sukamą filmą. Liks nepamiršti ne tik vardai, bet ir veidai. Manoma, kad filmas bus baigtas dar šiais metais.

Ačiū visiems bendradarbiams, padėjusiems šią Pabaltiečių šventę iškelti į tinkamas aukštumas.

Džiaugsmu dalinamės su visais, visais...

Kad ši šventė buvo verto dėmesio, parodo ir tai, kad svečių atsilankė net iš labai toli: Jadvyga Matulaitienė iš New Yorko, A. ir M. Rudžiai iš Chicago, Vyts Beliajus iš Denverio ir kt.

Atsiprašau, kad negaliu visų kitų čia išvardyti, nes užimtų perdaug

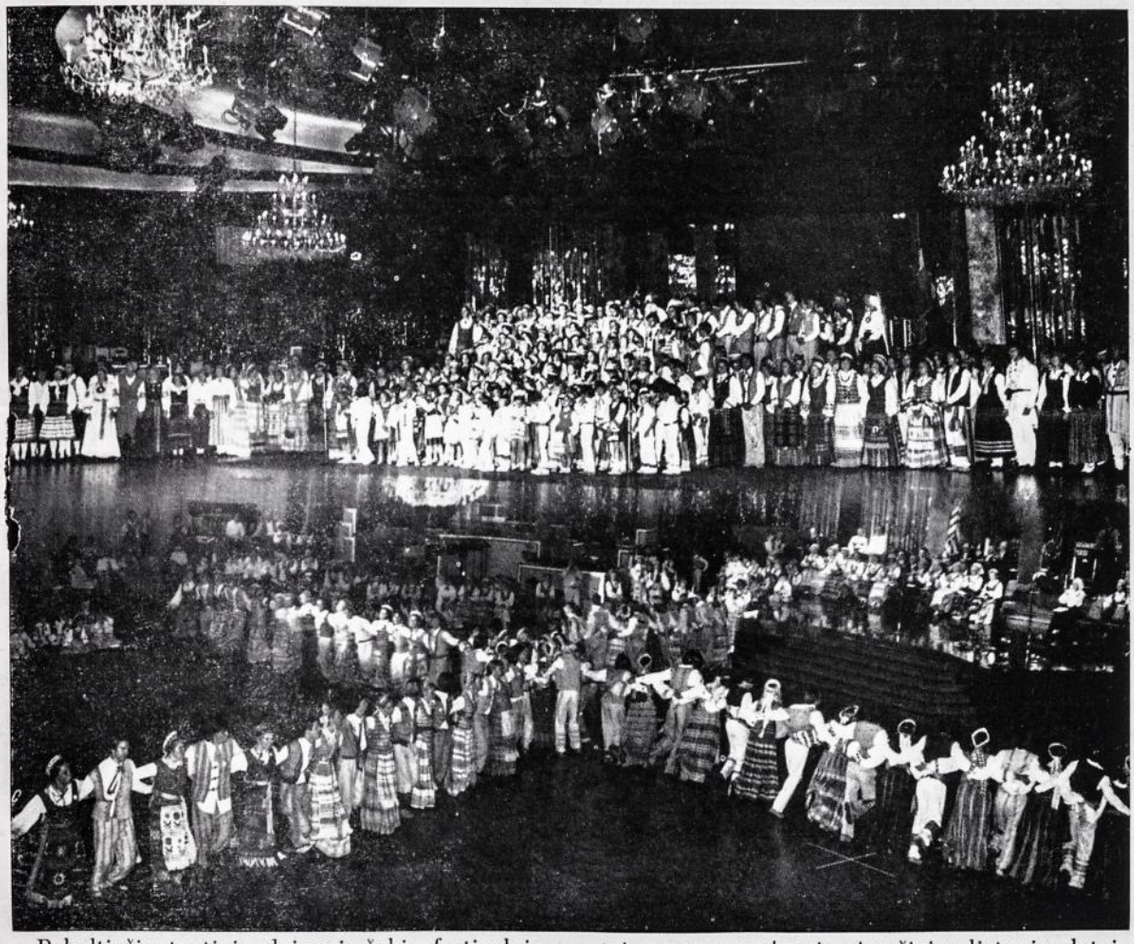

Pabaltiečių tautinių dainų ir šokių festivalyje 1976 m. birželio 13 d. Hollywood Palladium salėje, Hollywood, Calif. Viršuje: šokėjai ir choristai su savo vadovais. Apačioje: lietuvių, latvių ir estų šokėjai šoka Didįjį Malūną.

Foto L. Kanto

vietos. Antra, rėmėjų ir bendradarbių vardai įrašyti ne tik programoje, bet ir širdyje.

Jūsų **Ona Razutienė**

....**P. S.**

Bet... Dar yra vienas reikalas, kuriuo kreipiasi V-sios Taut. šokių šventės pirm. B. Juodelis. Rašo: "Norėtume apmokėti bent pusę kelionės visiems šokėjams, bet šių metų išlaidos yra didesnės..." Nežinodami, kaip sukelti daugiau lėšų tam reikalui, paskelbė loteriją, kurioje daug vertingų laimėjimų; jų tarpe ir naujas automobilis "Biuikas". Bilietai po 10 dol., kuriuos platina Los Angeles ir apylinkėse Simas Kvečas. Prašomi visi lietuviai įsigyti bent po vieną bilietą. Tuo parmesite visų šokėjų kelionę, o patys, laimingu atveju, laimėsite naują automobilį.

Bilietų galima gauti ir pas mane.

O. R.

ORGANIZUOJAMA EKSKURSIJA Į CHICAGĄ LĖKTUVU

Organizuojama ekskursija lėktuvu į Chicagą, į šokių šventę. Išskrendama rugpiūčio 27 d. Gaunamas papiginimas. Juo daugiau bus ekskursantų, tuo pigiau.

Jei kas norėtų prisidėti, skubiai atsiliepkite.

Skambinti O. Razutienei telef. 661-0041; arba D. Razutytei — telef. 395-1995.

MŪSŲ NAUJAKURIAI

Mažai kam žinoma, kad pernai į Los Angeles iš New Yorko atsikėlė gyventi rytinėse JAV valstjose žinomas spaustuvės darbininkas Kazys Bražauskas. Lietuvoje Brazauskas nuo pat jaunystės pradėjo dirbti spaustuvėse ir visada buvo metrampažu - laužytoju. Paskutiniais metais išėjo pensijon jau iš "Darbininko" spaustuvės, kur jo rūpesčiu ir pastangomis buvo prieita prie moderniausių spausdinimo ir rinkimo technikos būdų. Jam teko laužyti ne tik "Darbininką", bet ir "Karį", "Aidus" bei kitus leidinius, žurnalus ir knygas. Apsigyvenęs Hollywoode, nežada čia sustoti, nes mėgsta keliauti, ypač laivu plaukti, o nuolatiniam apsigyvenimui žada persikelti į ramenę Kalifornijos vietą, skirdamas rezidavimui tik žiemomis, o vasaromis ketina gyventi Šveicarijoje, savo žmonos Simone gimtajame Neuchatel mieste.

Brazauskas yra dirbęs pogrindyje ir kalėjęs nacių kalėjimuose Kaune ir Dachau koncentracijos stovykloje. Nuo krematoriumo jį išgelbėjo karo pabaiga, ir jis išvyko Prancūzijon, kur vertėsi futbolo trenerio profesija. Mat, nuo pat jaunystės Brazauskas buvo nuolatinis futbolo žaidėjas LGSF komandoje, patekdama ir į valstybinę rinktinę. Taip pat žaidė ledo rutulį ir krepšinį. Visi ano meto sportininkai jį gerai pažįsta ir žino Kyzos vardu. Jis vienas iš LGSF steigėjų ir pirmasis lietuvis futbolo treneris dar Nepriklausomoje Lietuvoje.

Persikėlus į Ameriką, Kyza New Yorke taip pat treniravo futbolo komandas, o kartu dirbo spaustuvėje. Prancūzijoje Brazauskas išmoko ne tik pransūzų kalbos, bet ir astronomijos "paslapčių" ir pamėgo pats gaminti valgius. Ir dabar jis mėgsta savo draugus pavaišinti skaniais europiniais patiekalais.

Kalifornijoje kai kas pažįsta Kazį Brazauską. Yra ir buvusių sporto bei pogrindžio bendradarbių. Man pačiam teko su Kyza sėdėti vienoje Kauno kalėjimo kameroje nacių laikais, todėl dabar ypač malonu jį vėl matyti gyvą, sveiką ir nesusenusį, nes nuolat mankštinasi ir saugo savo sveikatą, kurios dalį prarado nacių kacete.

An. R.

UŽ VASAROS VARTŲ — TAURIOS SIELOS BALSAS

Naujam L. Andriekaus poezijos rinkiniui pasirodžius

Poeto L. Andriekaus pirmas pozijos rinkinys "Atviros marios išėjo 1955 m., vadinas, prieš 20 metų. Per tą laiką autorius išleido dar 3 rinkinius lietuviškai ir vieną angliškai (vertė Demie Jonaitis). Šiais metais autorius išėjo su rinkiniu "Už vasaros vartų".

Perskaičius L. Andriekaus naująjį rinkinį, skaitytoją (bent mane) apėmė savotiškas jausmas. Sakyčiau, kad man staiga pasidarė nuostabiai liūdna. Eilėraščiai yra labai jautrūs ir gražūs, bet juos gaubia savotiška ir labai ryškiai juntama melancholija. Čia slypi gero eilėraščio paslaptis. Pagal poezijos žinovą kun. Van Fraechen "geras eilėraštis turi sukelti skaitytojui tą pačią emociją, kokią jautė poetas jį rašydamas". Poeto Andriekaus poezija mane sujaudino kuone iki ašarų. Ir tai gal pirmą kartą taip atsitiko. Skaitydamas junti, kad kiekvienas žodis yra gyvas ir rašytas poeto širdies krauju. Nieko nėra dirbtino. Ši lyrika iškyla taip aukštai virš visų žemiškų žemiškų vertybių, kad pasidaro beveik perregima, ir skaitai ją, net bijodama pajudėti, kad nesuardytum to ypatingo magiško kontakto, siekiant pajusti amžino grožio tobulybę, kuris atsiranda skaitant.

Štai kaip atsiliepia flamų poetas Marnix van Gavere apie Andriekaus eilėraščius nederlandiškame rinkiny "een steen heeft geen hart".

— Leonardo Andriekaus "Vidurnakčiai" atrodo visai nauja tema, poetas ir jo balsas pasikeisdamas paverčia nakties garsą į dainą... Tokio vaizdo aš dar jokioj poezijoj nesutikau Vidurnakčiai poetui nėra baisūs, jis jaučia, kad gali sukurti su savim sutampančią dainą..."

Iš tiesų, poetas L. Andriekus ne tik tobulai valdo poetišką žodį, bet tiesiog savo siela paliečia skaitytojo dvasios jausmų stygas.

Rinkinys "Už vasaros vartų" padalintas į tris skyrius: Ant septynių krantų; Su rudenio paukščiais; ir Nakties našta. Vyrauja religiniai, asmeniniai ir gamtos motyvai. Kiekvienas eilėraštis yra paženklintas tuo savitu poezijos ženklu, poezijos, kuri pragyvens laiką, kurią galėtume vadinti amžina. Aišku, gal kiti skaitytojai kitaip atsilieps apie tą rinkinį, nes kiekvienas asmuo yra labai subjektyvus ir reiškia tik savo asmenišką nuomonę.

Išleido ir atspaudė Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. 79 psl. Kaina $3.

Z. Tenisonaitė

Red prierašas. Knyga gaunama mūsų leidyklos knygyne.

BALTIC BAKERY

Naujas adresas yra

2331 Alma Street, SAN PEDRO, CALIFORNIA

Telefonas **547-4331** Savininkas **Antanas Kazilionis**

Išvežiojama duona per visas delikatesų ir kt. europėjiškas krautuves.

Gaunama ir Mayfair krautuvėje, Hyperian ir Griffith Park Blvd.

Atidara nuo pirmadienio iki šeštadienio nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet

Vėl atidaryta buvusi "Lithuanian Bakery, pakeitusi vardą į

CONTINENTAL

MEAT AND SAUSAGE COMPANY

Retail: 1001 N. Pacific Ave., Glendale, CA 91202
Telef. — 246-2571

Wholesale: 6406 San Fernando Rd., Glendale, CA 91201
Telef. — 246-5591

Savininkas *HANS E. HESS*

Gamina ir Clems rūšies lenkiškas dešras.
Importuoja lenkišką kumpį, alų ir vyną.

Siunčiame į bet kurią pasaulio valstybę.

CALIFORNIA LITHUANIAN CREDIT UNION

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ KREDITO SĄJUNGA

3004 Santa Monica Blvd., Suite A

SANTA MONICA, CALIFORNIA

Telefonas: (213) 828-7095

NURMSEN PAINT CO.

TREASURE TONES — LUMINAL PAINTS — WALLPAPER

8934 Santa Monica Blvd., West Hollywood, Calif. 90069

Telefonas: 652-7848

Krautuvės savininkas yra estas **Bernard Nurmsen.**

Lietuviams, perkantiems didesniais kiekiais, duodama nuolaida.

GLOBE PARCEL SERVICE

Savininkas ukrainietis J. Trostianetsky

2841 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90026. Telef. 413-0177

Siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus.
Be jūsų atsineštų dalktų, čia rasite didelį pasirinkimą, ir gana pigiai tokių prekių, kurios turi geriausią vertę Lietuvoje.

Daug vietos mašinų pastatymui. Aplankykite mus —

atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. p. p; šeštad. 9:00 — 5.00 p. p.

Sekmadieniais uždaryta.

Taip pat paruošiami kvietimai gimimėms iš Lietuvos.

A. A. Violetta M. L. Yčaitė-Wilson.

Violetai Yčaitei-Wilson iškeliavus

Nepriklausomoje Lietuvoje buvo gerai žinomos Yčų šeimos: Martynas — valstybininkas, finansininkas, Evang. Reformatų Bažnyčios šulas; Jonas — istorikas, profesorius. Abu iškeliavę į amžinybę. Dabar pradeda juos pasekti ir jų vaikai.

Š. m. birželio 16 d. Los Angeles mieste, trumpai pasirgusi, mirė Violeta M. L. Yčaitė, jauniausia Martyno ir Hypatijos Yčienės-Žiūrienės dukra.

Violeta buvo gimusi 1923 m. birželio 29 d. Kaune, krikštyta ir konfirmuota Liet. Evang. Reformatų bažnyčioje. Lietuvoje ji lankė M. Pečkauskaitės gimnaziją, vėliau tęsė mokslą JAV-se. Baigė Ohio State ir Columbia universitetus. Įsigijo bibliotekininkės profesiją. Tarnavo JAV fed. valdžios įstaigose, ilgus metus išdirbo US Air Force bibliotekose Vokietijoje ir Japonijoje. Vėliau tarnavo Library of Congress Washingtone ir US National Institute of Health. Trumpą laiką yra dirbusi ir Lietuvos pasiuntinybėje (vasaros atostogų metu).

Violeta mėgo keliones ir nuotykingą gyvenimą. Du kartus buvo nelaimingai ištekėjusi. Ji jau nuo seniau kentėjo dėl diabeto ir kitų su juo surištų komplikacijų. Mažai kreipė dėmesį į savo negalavimus. Dėl sušlubavusios sveikatos anksti išėjo į pensiją, persikėlė gyventi į Los Angeles, galvojo padėti savo senai motinai ir būti arčiau savo sesers Hypatijos. Likimo buvo kitaip lemta.

Po poros savaičių turėjo atsigulti Hollywood Presbyterian ligoninę, čia ištiko ją širdies smūgis, nuo kurio nebeatsigavo.

Birželio 19 d. velionės artimieji ir jų draugai susirinko Forest Lawn kapinėse — Little Church of the Flowers atsisveikinti. Religines apeigas atliko kun. M. Preikšaitis.

Palikęs savo sodybą prie Žemaitijos plento...

A. A. Alfonso Razučio, mirusio Lietuvoje, atminimui

Antroji Sovietų Rusijos okupacija 1944 m. Lietuvos žmonėms atnešė daug žiauresnį likimą negu pirmoji 1940 metais. Pirmoji tęsėsi tik vienerius metus, kol iškilo karas su nacine Vokietija, kuri tarėsi esanti draugiškuose santykiuose su Sovietų Rusija.

Antrosios okupacijos metu, nors S. Rusija tarėsi esanti su Lietuva draugiškuose santykiuose, bet su žmonėmis elgėsi visai nedraugiškai. Plėšė jų turtą, suiminėjo nekaltus žmones ir be teismo juos naikino. Jaunimą mobilizavo savo kariuomenėn ir, neapmokę karinių veiksmų, siuntė kariauti prieš nacius. Tuo pačiu metu paskelbė turto nacionalizavimą ir žemės ūkių sukolektyvinimą. Tai iššaukė didelį Lietuvos žmonių pasipriešinimą ir partizanų kovas, kurios reiškėsi nuo pirmos okupacijos prieš Sovietus, o taip pat ir laike nacių okupacijos. Partizanai mėgino sustabdyti Sovietų žiaurumus ir palengvinti žmonėms. Tačiau tos pastangos nesusilaukė pasėkmių, kadangi partizanai negavo paramos iš demokratinių kraštų, kuri jiems buvo pažadėta ir garantuota.

Sovietai, negalėdami susitvarkyti su Lietuvos žmonėmis jų norima prasme, vykdė masines žmonių deportacijas į tolimą savo teritorijos šiaurę, kur vien klimatas europiečiams nepakenčiamas ir privertė juos dirbti primityviose ir nežmoniškose sąlygose. Be pirmos Lietuvos žmonių masinės deportacijos 1941 m. birželio mėn. 14-15 dienomis, kai išvežta virš 34,000 nekaltų žmonių su mažais vaikais ir paliegusių senių, antros okupacijos metu dar įvykdytos šios deportacijos: 1945 m. liepos-rugp. mėn., 1946 m. — vasario 18 d., 1947 m. liepos-gruodžio mėn., 1948 m. gegužės 22 d., 1949 m. kovo 24-27 d. ir birželio mėn., 1950 m. kovo mėn. Viso per šiuos masinius išvežimus Lietuva

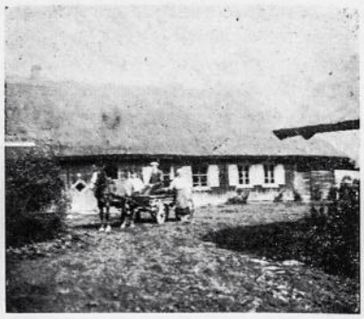

A.A. Alfonso Razučio tėviškė (1938 m.). Vežime sėdi Alfonsas, šalia stovi brolis ir sesuo, kurie dar tebegyvena Lietuvoje.

neteko 700,000 savo gyventojų, neskaitant žuvusių partizanų ir pavieniai sunaikintų. Tai nežmoniškas mažos tautos genocidas XX-jo amžiaus civilizacijoje ir aukštos kultūros pasiekusioje Vakarų Europoje!

Žmonėms, atsidūrusiems tokiose gyvenimo sąlygose, nedaug kas buvo pasirinkti. Reikėjo taikytis prie esamų sąlygų, bet vistiek nebuvo garantijos, kad liksi nedeportuotas už "praeities nuodėmes". Kai kurie kaim gyventojai mėgino susirasti prieglobstį miestuose, nes ten atrodė gyvenimas saugesnis. Bet tai buvo draudžiama ir baudžiama, nes miestai per karą buvo sugriauti, ir sunku kur prisiglausti ir gauti darBe to, miestuose gyvenimas ir darbai buvo užtikrinti "išvaduotojams", kurie į Lietuvą plūdo, kaip į "naująją Ameriką". Tačiau kai kurie ir Lietuvos kaimiečiai tokio draudimo nepaklausė. Palikę savo sodybas "laimingam kolchoziniam klestėjimui", slapstėsi miesto griuvėsiuose. Tokių "nusikaltėlių" tarpe buvo ir Alfonsas Razutis. Palikęs savo sodybą prie Žemaitijos plento, draugų padedamas susirado darbą mieste, toli nuo tėviškės. Tai įgalino jį įsiregistruoti mieste ir gauti kambarėlį prie bendros virtuvės. Gyvendamas netoli Klaipėdos, kur lietuvių katalikų pastangomis buvo statoma monumentali bažnyčia, po darbo įmonėje savo triūsu ir lėšomis gelbėjo statyboje. Tačiau bažnyčia, nors su pastatyta su visais oficialiais leidimais ir grynai žmonių pastangomis ir lėšomis, iš žmonių buvo atimta ir atiduota kitai paskirčiai. (Paversta sandėliu).

Padėčiai kiek aprimus, viengungis Alfonsas vedė. 1952 m. jo šeimoj gimė sūnus, kuris paaugęs baigė keturių metų statybos technikumą. Vasaros atostogų metu, kai mokykla neveikė, jaunuolis su draugų būriu vykdavo į tolimą ir šaltą Altajų statybos darbams. O jo tėvas, dirbdamas maisto produktų perdirbimo įmonėje, būdavo siunčiamas traukinių palydovu su produktais į tolimą ir šaltą Murmanską ir kitur. Čia ir pasireiškė Alfonso sveikatos sutrikimai, nes šaltame klimate be tinkamo maisto ir miego, jo sveikata neatlaikė. Prieš laiką buvo atleistas pensijon su 65 rubl. mėnesiui. Neatgavęs sveikatos, š. m. birželio mėn. mirė, sulaukęs 67 metų. Palaidotas gimtinėje, šalia tėvų kapų, nes darbdaviai nepagailėjo sunkvežimio paskutinei jo kelionei.

Ilsėkis ramybėje, taurus Lietuvos ūkininke, iškentęs daug gyvenimo sunkumų. **Kaimynas**

SODBYŲ IŠNYKIMAS

Žydėjo obelys ir vyšnios,
Atgimusio pavasario soduos —
Bujojo ir pikžolės nykios,
Niekam neteikusios paguodos..

Šalinėse rūdėjo akėčios ir
plūgai,
Artojai laukuose nesirodė—
Gimė sovietiški kolkozai,
Kurie kaimiečiams širdis
skrodė . . .

Kaimiečiai su dalbom ir
kirviais
Prieš "išlaisvintojus" kovojo—
Iš Sibiro sugrįžo atlaikę mirtį,
Bet sodybose piktžolės tebekeroja . . .

—*A. Šilėnas*

ALTOS INFORMACIJOS

Trėmimų paminėjimas JAV Kongrese

Lietuviški žodžiai Kongrese

Sen. Ch. Percy (Resp., Ill.) birželio 15 d. kreipėsi į senato narius, skatindamas maldoje prisiminti Lietuvą, iš kurios prieš 36 metus buvo atimta nepriklausomybė. Pasakęs "Sveiki lietuviai" (tie žodžiai išspausdinti ir Congressional Record), senatorius skatino senato narius atnaujinti ryžtą dirbti dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos bei tautų, iš kurių atimta laisvė ir nepriklausomybė.

Pabaltiečių šauksmas Atstovų Rūmuose

Kongrsm. F. Annunzio (Dem., Ill.) Atstovų rūmuose perteikė Bendro pabaltiečių komiteto informacijų apie trėmimu iš Lietuvos, stipriai pasisakydamas prieš rusifikaciją, prieš Sov. Sąjungos varžymą žmogaus laisvių, prieš religijos persekiojimą Baltijos valstybėse. Reikšdamas nusistebėjimą pabaltiečių ryžtu, pareiškė kongreso paramą jų laisvės idealams.

Humphrey laiškas

Įtakingas senatorius Hubert H. Humphrey atsiuntė laišką dr. K. Bobeliui dėkodamas už laišku pareikštą pritarimą rezoliucijai 2679, kuria įsteigiama komisija, kuri prižiūrės Helsinkio pasižadėjimų vykdymą, ypač, kas liečia žmonių teises.

LIETUVIAI PREKYBININKAI – PROFESIONALAI

Apdrauda

ALBINAS MARKEVIČIUS
Insurance Agent
3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Phone: 828-7525 Res.: 395-0410
Branch Office:
2953 Lincoln Bl., Santa Monica, CA 90405 Phone: 399-9238

A. F. SKIRIUS
Insurance Agent
4364 Sunset Boulevard
Los Angeles, Calif. 90029
Tel.: NO 4-2919

Automobilių taisymas

GARAGE BON VOYAGE
1815 Wilshire Blvd.,
Santa Monica, Calif. 90403
Tel. 394-0172
Lietinių ir importuotų automobilių taisymas ir dažymas.

BODY and FRAME WORK
Automobilių taisymas
Vincas Viskantas, sav.
1911 Pacific Coast Hwy.
Lomita, Calif. 90717
Telef. 325-3145

Alinės-užeigos

THE BIG SHOT
Cocktails and Dancing
Jonas Spreinaitis, savininkas
14530 Lanark Street
Panorama City, Calif. 91402
Phone 787-9837

LITTLE JOY "Jr."
Cocktails — Pools — Piano
Liudas Reivydas, sav.
1477 Sunset Bl., Los Angeles, Calif.
Telef.: MA 5-8373

THE ROUND ROBIN
Cocktails and Dancing
Juozas ir Aldona Spreinaitis, sav
615 South Brand Blvd.
Glendale, Ca. 91204
Telef. 246-1717

Dokumentų tvirtinimai

ANTHONY SKIRIUS
Notary Public
4366 Sunset Blvd., Hollywood 29
NO 4-2919 Res. prone TH 2-5344

Baldai

CENTRAL APPLIENCES
MAYTAG WASHERS
Authorized Reprezentative
Aleksas Dieninis
1915 Lincoln Ave.,
Venice, Calif. 90291
Phone 821-2525

Fotografai

LEONO KANTO FOTO STUDIJA
"Flatte of Hollywood"
6671 Hollywood Blvd.,
Hollywood, Calif. 90028
HO. 9-8097 Res. HO. 6-6084

Dantistai

BIRUTA BARVIKS, D. D. S.
Member L. A. County Dental Sty
5410 Wilshire Blvd.,
Los Angeles, Calif. 90036
Tel. WE 9-1448

A. BLAKIS, D.D.S.
Dantistas (latvių kilmės)
2901 Wilshire Blvd.
Santa Monica , Calif. 90403
Phone 828-4613 by appointment

ROLANDAS GIEDRAITIS, D.D.S.
ir
DANUTĖ GIEDRAITIS, D.M.D.
Lietuviai dantistai
3151 Gleendale Boulevard
LOS ANGELES, CA. 90039
Telef 660-1205

Gydytojai

LUIS M. ALBERT, M.D.
118 E. Glenoaks Blv.
Glendale, Calif. 91207
Phone 246-2456

JOSEPH GUDAUSKAS, M. D.
Gydytojas ir chirurgas
Įstaigos telef. 826-3090
Namų telefonas 820-2867
3231 Pico Boulevard
Santa Monica, Calif. 90405
Valandos: 9:00 AM — 5:00 PM
Treč. ir šešt. 10 — 12.

JONAS JURGILAS, M. D.
17427 Chatsworth St.
Granada Hills, Calif. 91344
Valandos: 10—12 ir 3—7; šešt. 9—
Office: EM 3-5909; Exch. EM 3-8116

ALGIDRAS M. DEVENIS, MD
Gynekologas ir chirurgas
1052 Atlantic Ave., Long Beach, CA 90813
Telef. 432-2973, resid. 597-4141

Grožio salionai

BEAUTY FAIR COIFFURES
Sav. Elena Astravas
6087 Sunset Boulevard
Hollywood, California 90028
Telefonas 466-1066
Residence 1 (714) 642-4878

Moteliai

MOTEL RŪTA & DATE SHOP
Stasys ir Stasė Damuliai, sav
82-083 Highway 99,
Indio, Calif. 92201
(714) 347-8315

Nuosavybių pardavėjai

JONAS KUTRA
Real Estate—Income Tax —Notary Public
1011 — 19th St., Santa Monica, Calif. 90403
Tel. 451-3050

ALBINAS MARKEVIČIUS
Real Estate Broker
ROQUE & MARK CO.
3002 Santa Monica Blvd.,
Santa Monica, Calif. 90404
Phone: 828-7525 Res. 395-0410

HENRIKAS PAŠKEVIČIUS
Reol Estate Broker
Henry J. PASCOE Realtors
401 Wilshire Blvd., Suite 420
Santa Monica, CA 90401
Įst. telef. 393-5544 namų 393-1381

ANTANAS ir BRONĖ SKIRIAI
Estate Brokers
4366 Sunset Blvd.
Hollywood, Calif. 90029
NO 4-2919 Res. TH 2-5394

TARBELL REALTORS
1584 W. Katella, Anaheim, Calif.
Res: (714) 530-5389; Off.: 635-0070
Vyt. A. Lubert

Vaikų darželiai

GLENDALE PRE-SCHOOL
and KINDERGARTEN
Ona Žukienė
225 S. Verdugo Rd., Glendale, Calif.
Telef.: 244-4567 ū vakare 241-0340

'Lietuvių Dienų' metinis

PIKNIKAS

šiais metais įvyksta

rugsėjo 19 d., sekmadienį,

McCambridge Parke,

Burbank, Calif.

Daug pievos, medžių ir pavėsio.

Vytės Nemunėlio

Meškiukas Rudnosiukas

su spalvotomis V. Stančikaitės iliustracijomis.

Kaina $3.00

Šią ir kitų knygų jaunimui galite gauti "Lietuvių Dienų" leidykloje: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, CA 90029

Mūsų knygyne taip pat galite gauti lengvosios muzikos

šokių, maršų, chorų dainų,

atskirų solistų

PLOKŠTELIŲ.

VERTINGOS DOVANOS

Vestuvių, sukaktuvių, vardadienių, gimtadienių ar kitomis progomis— tai lietuviški tautiniai audiniai: kaklaraiščiai, juostos, takeliai, pagalvėlės, rankšluoščiai ir staltiesės.

Gražu dovanų duoti yra ir autentiškos koplytėlės, lietuviškos lėlės, ar liet. plokštelės bei knygos.

Didelis dovanų pasirinkimas yra **Liet. Amerikos Vakaruose Adm-je:** 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029 Tel. 664-2910

Dovanos angliškai skaitantiems

Viena iš gražiausių dovanų bus Adomo Galdiko monografija "A Color Odyssey", iliustruota spalvotomis ir vienos spalvos iliutracijoms, su plačiu Waldemar George studijiniu straipsniu. 171 psl., dilo formato, kana $16.00.

Knyga gaunama LAV adm-je 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029.

KALIFORNIJOS LIET. RADIJAS
LITHUANIAN MELODIES
Stotis KTYM, banga 1460 AM
Šeštadieniais 12:30—1:00 p. p.
Pirm. **Juozas Mitkus**
2610 Griffith Park Blvd., Los Angeles, Ca. 90039. Tel. 662-6591
Sekr. Lita Žilevičiūtė, tel. 244-6792

LIETUVIŲ PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO MĖN.

19 d., sekmad.,— "Lietuvių Dienų" žurnalo metinis piknikas McCambridge parke, Burbank - 1515 Glenoaks Blvd.

25 d., šeštad. — LB Lietuvių Dienos programoje vaidinimas — linksma komedija "Sidabrinė diena" King Star H. School salėje.

25 d. — Dail. Aldonos Variakojienės meno paroda Taut. Namuose.

SPALIO MĖN.

2 d. — Santa Monikos Liet. klubo metinis balius Miramar viešbuty.

9 d. — Tautinės Sąjungos ir Tautinių Namų 15 metų sukakties minėjimas savoje salėje.

15 d., penktd., — R. Apeikytės piano rečitalis Latvių salėje. Rengia latviai.

16 d., šeštad. — Šv. Kazimiero par. choro balius.

17 d., sekmad., — "Lietuvių Dienų" žurnalo 25 metų sukakties minėjimas. (Vieta bus vėliau pranešta).

30 d., šetad., — Birutiečių balius. !Salė dar nežinoma).

30 d., šeštad., — Baltic Heritage Radio "Kaukių balius". (Salė nepranešta).

TRUMPAI

— **Birutė Galdikaitė-Brindamour** su mamyte Filomena aplankė LD ir LAV leidyklą ir įsigijo daug knygų anglų kalba apie Lietuvą.

Birutė ką tik grįžo iš Indonezijos, kur keletą metų studijavo beždžionių orangutangų gyvenimą. Jos vyras Red Brindamour yra geras fotografas ir jo nuotraukos tilpo "National Geographic" magazine 1975 m. spalio numeryje. Viršelyje yra Birutė su dviem beždžioniukais. Dabar Birutė grįžo į Los Angeles ir UCLA universitete ruošia daktorato laipsniui medžiagą.

Skautai stovyklauja

Ramiojo Vandenyno rajono Los Angeles skautai ir skautės šiais metais švenčia savo 25 metų gyvavimo jubijiejų. Jų stovyklos vyksta nuosavoje "Rambyno" stovyklavietėje.

Jaunesnieji skautai-ės stovyklauti pradeda liepos 17 ir baigs liepos 25 d.

Vyresnieji skautai-ės stovyklauti pradės liepos 31 d. ir baigs rugp. 15 d.

Iškilminga jubiliejinės stovyklos diena įvyks rugp. 7 d. Iškilminga uždaromoji sueiga — rugp. 14 d.

Jūrų skautai stovyklauja Katalinos saloje.

Skautai ir skautės kviečia visą lietuviškąją visuomenę aplankyti stovyklaujančius.

— **Elena Markienė** liepos 10 d. paminėjo savo gimtadienį. Tautiniuose Namuose jai buvo surengtas pobūvis, kuriam pirmininkavo Julius Kiškis. E. Markienė dalyvauja Liet. Vyčių, Moterų S-gos organizacijose ir yra rėmėja lietuvių spaudos ir radijo valandėlės.

Linas Kojelis

birželio mėn. baigė UCLA kolegiją ir gavo BA mokslo laipsnį.

Linas Kojelis ir kiti trys studentai buvo pagerbti UCLA alumnų organizacijos, kaip gabiausi studentai. Linas nuo rudens pradės studijuoti Princeton, N. J. universitete politinius ir administracinius mokslus. Jis yra gavęs iš Princeton un-to stipendiją.

Linkime Linui sėkmės!

Vestuvės

— **Arūno Veimerio** su **Janet** Raye Schuler sutuoktuvės įvyko š. m. liepos 10 d. Forest Lawn koplyčioje, Glendale, Calif.

Arūno tėvas Emilis Veimeris Lietuvoje yra buvęs ministerio Antano Merkio daržininku ir ūkvedžiu.

Vestuvių vaišės vyko jaunosios tėvų namų sode.

Apie būsimus jaunavedžius

Kristina Šepetytė šiemet baigė sveikatos mokslus (Health Science) Kalifornijos universitete Northridge ir gavo B. A. laipsnį.

Jos tėveiai Stasys ir Janina Šepečiai dabar gyvena Boise, Idaho. Tėvas yra medžiagų atsparumo inžinierius. Šepečiai yra vieninteliai LD ir LAV skaitytojai Idaho valst.

Walter Dudor — sūnus Violetos ir Bill Dudorų, irgi šiemet baigė Calif. universitetą Northridge ir gavo Business Management srityje B.A. laipsnį.

Abu jaunuoliai priklausė skautams, šokių grupei, chorui ir kt. organizacijoms.

Juodviejų vestuvės planuojamos š. m. rugp. 7 d.

SVEČIAI

— Kun. **Mykolas Jodka** iš Argentinos aplankė LAV ir LD leidyklą ir pasidalino įspūdžiais iš savo kelionių. Buvo ketinęs šiais metais keliauti į Afriką, bet pabūgo juodųjų riaušių, tat išvyko į Havajus.

Kun. M. Jodka yra gimęs Lawrance, Mass., baigęs Tėvų Marijonų seminariją. Jis turi tris brolius, vienas iš jų — Jonas Jodka — gyvena Del Mar, prie San Diego, Ca.

Kun. M. Jodka gražiai kalba lietuviškai ir pasakė Šv. Kazimiero bažnyčioje pamokslą.

— **Edvardas** ir **Marija Šidlauskai,** lydimi Mitkevičių, aplankė LAV ir LD redakciją. Jie iš Australijos, Melbourne, atvyko atostogų į JAV ir nuvyko lankyti giminių Philadelphijoje. Šidlauskas yra žurnalistas ir rašo eilėraščius, turi parengęs spaudai eilėraščių rinkinį.

— Liepos 14 d. LAV redakcijoje lankėsi **Povilas Matiukas** iš Adelaidės, Australijoje. Jį atlydėjo Janina Čekanauskienė.

— Liepos 15 d., lydimas Romo Urbono, aplankė LAV ir LD leidyklą **Augustas Ročius** iš Melbourno, Australijoje.

Vardinių subuvimas

Liet. Radijo valandėlės vadovybė birželio 18 d. Tautiniuose Namuose surengė pobūvį pagerbti birželio mėnesio varduvininkams: Antanams, Jonams bei Janinoms, Vladams, Petrams ir Povilams. Daugiausia buvo sukviesti, kurie dirba su valandėle arba ją parėmė.

Varduvininkų ir jų šeimų prisirinko pilna salė, ir smagiai praleista vakaras.

Meninėje programos dalyje dainavo Janina Čekanauskienė ir Antanas Pavasaris, akomponuojant O. Metrikienei.

NAUJOS PREKYBOS

— **Edwardas Grostas** išlaikė nekinojamo turto brokerio (Real Estate Broker) egzaminus ir pradėjo dirbti Hetting & Co. įstaigoje — 11714 San Vicente Blvd., Los Angeles, CA 90049. Tel. 826-0936; namų tel. 395-9708.

— **Regina Viskantaitė** (Reggie Pray) Lomitoje, Calif. pradėjo dirbti Century 21 - Russel Fitzer Realty, 2367 Lomita Blvd., Lomita, CA. Tel. 326-8100, res. tel. 539-4583.

— **E. R. Petrušaitis** pradėjo inžinerijos prekybą.

Modernizuoja namus, patikrina ir pagerina namų planus prieš statybą; planuoja naujus kvartalus; taip pat tvarko industrinės elektros kontrolės sistemas.

E. R. Petrušais gyvena 2009½ N. Vermont Ave., L. A. 90027; telefonas 662-7832.

BALTIC SEA LOUNGE

Atidaryta nauja valgykla, 11253 Washington Blvd., Culver City, CA, kur galima gauti europietiškų valgių. Savininė H. Carlson valgyklą žada išpuošti estų, latvių ir lietuvių vėliavomis.

Telefonas: 391-9227.

ATOSTOGOS

— Mokytojas **Alfredas Paltus** savo atostogas šiemet praleido Europoje. LAV redakcija gavo atvirutę ir linkėjimus iš Norvegijos. Jis aplankė daugelį Europos kraštų ir Lietuvą.

Inž. Aloyzas Počas.

Inž. Aloyzas Počas, Long Beach, Calif. mieste gyvenančių Vinco ir Ninos Počų sūnus yra išrinktas šachmatų turnamentų direktoriumi. Jis dirba kaip projektų inžinierius M. W. Kellog kompanijoje, kuri stato visame pasaulyje atominės energijos ir naftos fabrikus

A. Počas yra baigęs industrijos inžinerijos mokslus Kalifornijos valstybiniame universitete ir dabar siekia šioje srity magistro laipsnio.

Santa Monikos Am. Lietuvių klubo

gegužinė įvyko birželio 20 d., sekmadienį, p. M. Vaičienės jaukiame sode, 1115, Pearl St., Santa Monikoje. Skaniai pasivaišinta ir pabendrauta gausiame būryje lietuvių iš Santa Monikos ir Los Angeles.

PADĖKA

Š. m. gegužės 6 d. staigiai mirus mūsų brangiam tėveliui A. A. pulk. Kazimierui Pažemėnui, mes nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams, pažįstamiems ir organizacijoms pagerbusiems velionį, atsilankiusiems bažnyčioje ir palydėjusiems į kapus.

Taip pat dėkojame visiems pareiškusiems mums užuojautą žodžiu ar raštu.

Kęstutis, Regimantas ir Vytautas PAŽEMĖNAI

— **Stasys Domkus** pradėjo dirbti savistoviai vandentiekio taisymo srityje. Jo adresas: S. Domkus–PlumbingRepairs— 1369 Lucile Ave., Los Angeles, Calif. 90026, telef. 666-0368.